Αξιολόγηση των ψυχομετρικών ιδιοτήτων της Ελληνικής έκδοσης του εργαλείου CES-D (center for epidemiological studies-depression scale) σε φροντιστές ασθενών με άνοια στην Κύπρο

Γεωργιου- Ιωάννου Ελένη, Δρ. Παπασταύρου Ευριδικη, Δρ. Κούτα Χριστιάνα, Αντρέου Παναγιώτα.

Εισαγωγή: Η κατάθλιψη αποτελεί συχνό πρόβλημα σε άτομα τα οποία φροντίζουν ασθενείς με χρόνια νοσήματα και ειδικά με άνοια, με αποτέλεσμα τη δυσκολία παροχής αποτελεσματικής φροντίδας και πιθανή πρόωρη ιδρυματοποίηση των ασθενών.

Σκοπός: Η αξιολόγηση των ψυχομετρικών ιδιοτήτων της Ελληνικής Έκδοσης του Εργαλείου CES-D, σε οικογενειακούς φροντιστές ασθενών με άνοια στην Κύπρο.

Υλικό-Μέθοδος: Δευτερογενής ανάλυση δεδομένων της μελέτης «Ασθενείς με άνοια και κοινωνικό κεφάλαιο». Πρόκειται για ποσοτική περιγραφική μελέτη. Το δείγμα αποτελείτο από 76 πρωτοβάθμιους οικογενειακούς φροντιστές ασθενών με άνοια και ομάδα μαρτύρων η οποία αποτελείτο από 149 άτομα, τα οποία επιλέγηκαν από το κοινό με βάση γεωγραφικά κριτήρια ως προς το δείγμα των οικογενειακών φροντιστών. Η συλλογή των δεδομένων έγινε με προσωπικές συνεντεύξεις.

Αποτελέσματα: Η δομική εγκυρότητα εξετάστηκε με διερευνητική παραγοντική ανάλυση η οποία ανέδειξε 4 παράγοντες. Ο πρώτος παράγοντας αφορούσε την καταθλιπτική συμπτωματολογία και σωματικά ενοχλήματα και αποτελείτο από 10 δηλώσεις, ο δεύτερος αφορούσε τη θετική επίδραση και αποτελείτο από 5 δηλώσεις, ο τρίτος αφορούσε τη ευερεθιστότητα και αποτελείτο από 3 δηλώσεις, ο τέταρτος αφορούσε τις αρνητικές διαπροσωπικές σχέσεις και αποτελείτο από 2 δηλώσεις. Οι 4 παράγοντες που προέκυψαν ερμήνευσαν το 56.26% της διακύμανσης και κάλυπταν και τα 20 ερωτήματα της κλίμακας CES-D. Η αξιοπιστία εσωτερικής συνάφειας των παραγόντων που αναδείχτηκαν εξετάστηκε με τον συντελεστή Cronbach alpha και οι τιμές κυμάνθηκαν από .62 εως .87. Ο έλεγχος αξιοπιστίας εσωτερικής συνοχής για το σύνολο της κλίμακας έδωσε αποτέλεσμα Cronbach's alpha=.89, γεγονός που υποδηλώνει ότι η κλίμακα αντικατοπτρίζει μια ενιαία δομή.

Συμπεράσματα: Η Ελληνική έκδοση του υπό εξέταση ερωτηματολογίου αποδεικνύεται ότι παρουσιάζει επαρκή δομική εγκυρότητα και αξιοπιστία, κατά τη χρήση του σε ελληνικό πληθυσμό της Κύπρου. Κατά τη σύγκριση με τις Ελληνικές εκδοχές παρουσιάζονται κάποιες

μικρές διαφορές στη διάταξη των παραγόντων, όμως γενικά υπάρχει σημαντική συμφωνία στη θεματική κατάταξη των επιμέρους δηλώσεων, αφού οι 16 από τις 20 δηλώσεις ταυτίζονται. Η κλίμακα μέτρησης της κατάθλιψης CES-D, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από επαγγελματίες υγείας και ιδιαίτερα σε άτομα τα οποία φροντίζουν ασθενείς με χρόνια νοσήματα. Η έγκαιρη εκτίμηση και αξιολόγηση συμπτωμάτων κατάθλιψης σε οικογενειακούς φροντιστές θα συμβάλει στην αντιμετώπιση, την πρόληψη επιδείνωσης και θα βοηθήσει τις οικογένειες στο ρόλο της φροντίδας.